

Kariérový poradca

SOŠ

Obsah

- **Kariérové poradenstvo – definícia**
- **Hlavné zložky kariérového poradenstva**
- **Význam kariérového poradenstva**
- **Kariérový poradca pôsobiaci na strednej škole**
- **Metódy kariérového poradenstva na SOŠ**
- **Formy práce kariérového poradcu na SOŠ**

Kariérové poradenstvo

- Kariérové poradenstvo v sebe zahŕňa širokú škálu činností, ktoré sledujú spoločný cieľ: pomoc žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej vzdelávacej a profesijnej ceste.
- Učiteľ - poradca pomáha žiakovi definovať to, čo mu nevyhovuje v jeho súčasnej situácii; diskutuje so žiakmi o ich predstavách o budúcej životnej situácii; aktívne pomáha žiakovi v tom, aby sám určil prvý rozhodujúci krok pre dosiahnutie želanej zmeny; rovnako pomáha žiakovi stanoviť si ďalšie kroky pre dosiahnutie cieľa; zorientuje žiaka v možných alternatívach; pomáha žiakovi vytvoriť akčný plán prostredníctvom dohody o spoločnom postupe.

Hlavné zložky kariérového poradenstva

Hlavnými zložkami kariérového poradenstva podľa Klímovej (1987, s. 160 – 161) sú:

- Postupné a sústavné poskytovanie informácií žiakom: potrebné informácie pre rodičov o hlavných typoch a druhoch škôl, ich poslaní, o možnostiach štúdia na nich, o sústave študijných odborov, ktoré možno na vysokých školách študovať, o povolaniach, pre ktoré sa žiaci pripravujú, o potrebe pracovníkov pre tieto pracovné pozície a podobne.
- Sústavné komplexné sledovanie a hodnotenie vývoja žiakov aj podmienok, za ktorých tento vývoj prebieha, po celú dobu dochádzky do školy.
- Vytváranie podmienok pre rozvíjanie vlastností dôležitých pre ich ďalší študijný a profesionálny vývoj.
- Systematická poradenská a konzultačná pomoc pri postupnom vytváraní a ujasňovaní predstáv o ďalšom štúdiu a budúcom povolaní, pri konfrontácii týchto predstáv s potrebami spoločnosti, pri posudzovaní a hodnotení vlastných predpokladov pre ďalšie štúdium a prípravu na povolanie.

Kariérové poradenstvo

- Väčšina žiakov stredných škôl má iba neurčitú predstavu, aké povolanie by chceli v budúcnosti vykonávať a prečo. To „prečo“ je z hľadiska profesijnej orientácie veľmi dôležité. Odpoveď „lebo ma to baví“ môže byť síce úprimná, ale aj povrchná a neúplná. Z toho potom pramenia aj ťažkosti spojené s výberom strednej školy a budúcej sebarealizácie na trhu práce. V zásade môžeme hovoriť o troch hlavných príčinách týchto ťažkostí:
1. Neujasnenosť v oblasti identifikácie vlastných spôsobilostí ako základných predpokladov pre výkon danej profesie, ktoré môže žiak ďalej cielene rozvíjať („Čo viem“).
 2. Neujasnenosť v oblasti vlastných profesijných aspirácií, vnútorných motivačných činiteľov („Čo chcem“).
 3. Nedostatočná analýza vonkajších činiteľov, ktoré ovplyvňujú voľbu profesie („Čo môžem“).

Kariérový poradca pôsobiaci na strednej škole

- Každý kariérový poradca pôsobiaci na strednej škole by mal zistiť a byť pripravený zodpovedať na otázky:
 - V akých typoch škôl možno ďalej pokračovať v štúdiu ?
 - Ktoré študijné odbory najvhodnejšie nadväzujú na doterajšie absolvované štúdium?
 - Je možné študovať aj v odboroch z iných profesných oblastí ako bolo doterajšie štúdium?
 - Podľa čoho sa rozhodovať, ak chce žiak svoju doterajšiu profesijnú orientáciu zmeniť?
 - Aké povolanie môže po absolvovaní zvolených odborov vykonávať?
 - Na akých školách sú tieto odbory vyučované? Kde sa dajú nájsť podrobnosti o takomto štúdiu?
 - Ako postupovať pri hľadaní zamestnania?
 - Aké služby poskytuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny? Na koho sa obrátiť?

METÓDY A FORMY KARIÉROVÉHO PORADENSTVA NA SOŠ

Podľa zámeru poradenských aktivít sa metódy vo všeobecnosti klasifikujú ako:

- metódy zhromažďovania informácií o žiakovi
- komunikačné metódy
- metódy skúmania pracovného trhu
- metódy informovania žiaka
- metódy osobného marketingu a informačného manažmentu
- metódy kariérového plánovania a rozvoja

Formy práce kariérového poradcu na SOŠ

Formy práce so žiakom rozdeľujeme na individuálne, skupinové a hromadné:

➤ **INDIVIDUÁLNE FORMY PRÁCE SO ŽIAKOM:**

Medzi individuálne aktivity so žiakom patrí rozhovor / interview alebo individuálne zapojenie žiaka do ľubovoľnej spolupráce.

➤ **SKUPINOVÉ AKTIVITY:**

Cieľom skupinových aktivít je rozvoj schopností a zručností žiakov smerujúcich k dosiahnutiu želateľnej úrovne kariérovej zrelosti, ktoré podporia motiváciu žiakov pokračovať v remesle, či študovanej odbornosti aj po skončení štúdia na strednej odbornej škole. Skupinová aktivita nie je terapia , ale aktívna a cielená práca.

➤ **HROMADNÉ AKTIVITY:**

Cieľom hromadných aktivít je prostredníctvom vlastnej pozitívnej skúsenosti v externom prostredí, pozorovania, poznávania, vytvárania si správnych predstáv získať a podporiť motiváciu všetkých zúčastnených a smerovať tak ku kariérovej zrelosti žiakov a ich orientácii na trhu práce. Formy hromadných aktivít sú: veľtrhy, burzy práce, exkurzie u zamestnávateľov, dni otvorených dverí, semináre, konferencie, dni remesiel, výstavy, prednášky.